

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

15 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători - Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar nr. 353 Ordinul „Drapelul Roșu” al Diviziunii de pușcași din Dneprodzerjinsk, din 23 iunie 1944, în cauza penală în privința lui

Saulenko Efim xxxxx, a.n. xxxxx, originar și domiciliat la data condamnării s. xxxxx

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului Militar nr.353 Ordinul „Drapelul Roșu” al Diviziunii de pușcași din Dneprodzerjinsk, din 23 iunie 1944, Saulenko Efim xxxxx a fost condamnat în baza art.54-10 alin.(2) din Codul penal al RSSU, la 10 ani de privațiune de libertate cu interdicții în drepturi pe un termen de 5 ani, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, inculpatul Saulenko Efim a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că în luna mai a anului 1944, sistematic, între militarii departamentului în care activa, făcea agitație antisovietică.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Saulenko Efim a declarat că, vina în comiterea infracțiunii nu o recunoaște. Nu a făcut nici o agitație antisovietică. A vorbit între militarii Armatei Roșii despre viața din colhoz, viața în timpul ocupației, dotarea armatei germane. Chiar dacă a făcut-o, nu a comparat niciodată armata URSS cu cea germană sau viața din colhoz cu cea de pe timpul ocupației.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului Militar nr.353 Ordinul „Drapelul Roșu” al Diviziunii de pușcași din Dneprodzerjinsk, din 23 iunie 1944, cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Recurentul a invocat că Saulenko Efim a fost condamnat pentru fapte neconfirmate în ședința de judecată, fiindu-i încălcat flagrant dreptul lui la un proces echitabil, ce constituie un viciu fundamental care a afectat sentința pronunțată.

De asemenea, a menționat că în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată nu a fost dovedit caracterul contrarevoluționar al acțiunilor inculpatului Saulenko Efim, deoarece afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori la săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede dispoziția art.54-10 alin.(2) CP al RSSU

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele raționamente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225 din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că potrivit art.3 lit. a) din Legea Republicii Moldova privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru „activitate contrarevoluționară”, „răspândirea unor scorniri calomnioase ce discreditează orânduirea sovietică de stat și obștească”, pentru alte „Crime de stat”.

Din materialele cauzei rezultă că, hotărârea de condamnare a lui Saulenko Efim, este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece acesta a fost condamnat în baza art.54-10 alin.(2) din Codul penal al RSSU, pentru că făcea agitație antisovietică între militarii departamentului în care activa, fapte ce cad sub incidența art.1 din Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vigoare de la 30 septembrie 1992.

Astfel, potrivit dispozițiilor art.3 lit. a) din Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Saulenko Efim urmează a fi reabilitat.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile de condamnare a lui Saulenko Efim în baza art.54-10 alin.(2) din Codul penal al RSSU, ca fiind afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Reieșind din cele menționate și potrivit prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Saulenko Efim, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art.391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și reabilitarea lui.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu art.art.435 alin.(1) pct. 2) lit. b), 453 alin.(1) și 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului Militar nr.353 Ordinul „Drapelul Roșu” al Diviziunii de pușcași din Dneprodzerjinsk, din 23 iunie 1944, în privința *Saulenko Efim* xxxxx, condamnat în baza art.54-10 alin.(2) din Codul penal al RSSU, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 septembrie 2020

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Boico Victor